

Till
Utbildningsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

u.registrator@regeringskansliet.se

Yttrande över Samling för skolan – Nationell strategi för kunskap och likvärdighet (SOU 2017:35)

Inledning

Föräldraalliansen Sverige är en nationell intresseorganisation för föräldrar och föräldrasammanslutningar och utgör ett samarbetsorgan för dessa.

Förbundets övergripande ändamål är att ur ett föräldraperspektiv verka för en utveckling av samhället som främjar varje barns allsidiga utveckling, lärande och hälsa.

Vi föräldrar har ansvar för barnets personliga förhållanden och ska se till att barnets behov blir tillgodosett. Vi har också skyldighet att se till att barnet får den tillsyn som behövs samt ska bevaka att barnet får tillfredsställande försörjning och utbildning.

Vidare ska vårdnadshavare för barn i förskolan och för elever i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan och fritidshemmet erbjudas möjlighet till inflytande över utbildningen.

Vår uppfattning är att en god samverkan mellan föräldrar och utbildningsväsendet skapar de bästa förutsättningarna för barns utveckling, hälsa och lärande.

Trots utredningens omfattande titel konstaterar vi att föräldrar/vårdnadshavare inte har varit deltagare i kommitténs arbete och att vår enda uppgift, enligt kommitténs förslag, är att välja skola.

Vi finner detta djupt otillfredsställande.

Yttrande

Föräldraalliansen Sverige stöder i huvudsak Skolkommitténs förslag men skulle särskilt vilja framföra följande:

Stärkt huvudmannaskap genom statligt stöd och samverkan

Föräldraalliansen anser att staten ska ta ett betydligt större ansvar för skolan och snarast ta över huvudmannaskapet för det allmänna skolväsendet. Kommitténs förslag är ett steg i rätt riktning.

Kompetensförsörjning till skolväsendet

Skolans personal är dess viktigaste resurs. Vi stöder förslag som säkrar personalens kompetens och som ökar skolans attraktionskraft som arbetsplats.

Lärares och skolledares professionella utveckling

I samklang med ovanstående synpunkt stöder vi förslaget att en nationell funktion för lärar- och skolledarutveckling inrättas.

Kärnuppgifterna undervisning och skolledarskap

Vi stöder kommitténs mening att regeringen skall ge hög prioritet åt arbetet med att utveckla och digitalisera nationella prov samt att utveckla bedömningsstöd och kunskapsutvärderingar, i syfte att möjliggöra för lärarna att arbeta effektivare samt för att öka likvärdigheten och rättssäkerheten för eleverna.

Det är också väsentligt att lärare och skolledare ges möjlighet att samverka med elevernas vårdnadshavare samt att information om elevens sociala utveckling jämföras med information om kunskapsutvecklingen. Det ansvaret ska också kunna delas mellan lärare och annan personal, till exempel personal i skolhälsovården som nära följer barnets utveckling.

Ökat nationellt ansvar för skolans finansiering

Föräldraalliansen Sverige ställer sig positiv till kommissionens förslag att en utredning bör tillsättas i syfte att dels etablera miniminivåer för huvudmännens resurser för undervisning och elevhälsa, dels analysera förutsättningarna för ett sektorsbidrag eller andra former av nationell finansiering av skolan, dels också med uppdrag att söka orsakerna till skillnader mellan huvudmäns avsatta resurser för undervisning och elevhälsa.

Vidare stöder vi förslaget att SCB får i uppdrag att årligen ta fram ett socioekonomiskt index till grund för fördelningen av det villkorade statsbidraget.

Vi ser dessa förslag som viktiga steg i riktningen mot en mer likvärdig skola av hög kvalitet och vill påpeka att skollagen är en speciallag som är överordnad det kommunala självstyret.

Vi noterar också att kommissionen fastslår att skolans resultat är beroende av dess resurser under förutsättning att resurserna används rätt.

Vi stöder förslaget om ett starkare nationellt ansvar för gymnasieskolans finansiering, dimensionering och lokalisering. På sikt bör staten vara huvudman också för den allmänna gymnasieskolan.

Vi stöder förslaget om garanterad undervisningstid och att undervisningstiden behöver utökas.

En god miljö för lärande och utveckling

Vi delar kommitténs uppfattning att det finns ett samband mellan elevernas hälsa och möjlighet till lärande. Vi delar också inställningen att undervisningen bör anpassas efter varje elevs olika behov och förutsättningar.

Vi stöder även kommitténs ståndpunkt att det behövs tydligare individuellt ansvar för skolmiljön. Här vill vi särskilt peka på nyttan med en god samverkan med elevernas vårdnadshavare i syfte att gemensamt komma överens om förhållningssätt i olika frågor och tydligt fördela respektive parts ansvar och befogenheter. Detta kan t.ex. ske genom ett ömsesidigt ”förväntansdokument”. Syftet är givetvis att skolan ska garantera maximal trygghet för barn, personal och föräldrar.

Vi delar kommitténs uppfattning att stödåtgärder i skolan bör sättas in så tidigt som möjligt. Vi stöder också betänkandet (SOU 2016:59) om åtgärdsgarantier som vi ser som ett viktigt steg i rätt riktning att öka kvaliteten i den svenska skolan. I detta sammanhang vill vi framföra vikten av att alla elever har en individuell utvecklingsplan och att denna skall ”ägas” av eleven och inte vara en offentlig handling.

Vi delar kommitténs uppfattning att det behövs förstärkningar inom elevhälsan både på generell och individuell nivå och önskar att detta förtydligas i styrdokumentet.

Aktivt skolval och minskad skolegregation

Föräldraalliansen håller med om att den bristande likvärdigheten är ett allvarligt problem. Under förutsättning att ”alla skolor är bra skolor” anser vi att närhetsprincipen är det viktigaste kriteriet vid val av skola. Vi inser också att skolegregationen inte bara är en skolfråga utan en allmän samhällsfråga.

Föräldraalliansen anser att alla skolor, så långt det är möjligt, ska ha likvärdiga förutsättningar.

Vi menar att ett aktivt val av skola kan ha många fördelar och ser fram mot att en utredning om aktivt skolval snarast tillsätts och att representanter från föräldrarörelsen inbjuds att delta.

Läroplansutveckling och utvärderingssystem

Vi håller med kommittén om att utvecklingen av kursplaner, ämnesplaner och kunskapskrav bör ske i en kontinuerlig process.

Våra elever lever i en värld med en snabb förändringstakt. Skolan är inte längre den enda kunskapsförmedlaren. Andra informations- och influenskällor blir viktigare för barnens önskade förmågor och färdigheter. Detta ställer stora krav på utbildningssystemet.

Vi håller med om att det behövs mer tillförlitlig information om elevens utveckling. Denna information bör finnas på alla nivåer i utbildningssystemet.

Också på individuell nivå är det angeläget med en samlad, långsiktig uppföljning. Här menar vi att den individuella utvecklingsplanen, formativ bedömning, överlämningssamtal och samverkan med elevens vårdnadshavare är viktiga komponenter.

Stockholm 2017-08-31
För Föräldraalliansen Sverige

Steven Lowenrud, Ordförande

Föräldraalliansen Sverige är en nationell intresseorganisation för föräldrar och föräldraföreningar och utgör ett samarbetsorgan för dessa. Förbundets övergripande ändamål är att ur ett föräldraperspektiv verka för en utveckling av samhället som främjar varje barns allsidiga utveckling, lärande och hälsa. Förbundet är partipolitiskt, fackligt och religiöst obundet.